

О. ХЕНРИ

КРАЯТ НА ЧЕРНИЯ ОРЕЛ

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1977

chitanka.info

Една година в течение на няколко месеца страшен бандит тероризираше тексаската граница по Рио Гранде. Особено поразително действуваше този прословут мародер на оптичския нерв. Със своите качества той си бе спечелил прозвището „Черния орел, Ужаса на границата“. Какви ли не страховити истории се носят за неговите деяния и деянията на последователите му. Но един прекрасен ден, вътре в една минута, Черния орел сякаш потъна в земята. И нито се чу, ни се видя. Дори собствената му банда не можа да разбере тайната на неговото изчезване. Във фермите и селищата по границата се страхуваха, че той ще се появи отново и пак ще се развилнее из обраслите с мескит прерии. Но той беше изчезнал завинаги. Целта на този разказ е да разкрие съдбата на Черния орел.

Началният тласък на историята бе даден от ритника на един кръчмар в Сейнт Луис. Неговото набито око попадна на Ръгълз Пилето в момента, когато той кълвеше лакомо безплатното мезе. Пилето беше „бараба“. Имаше дълъг нос, подобен на човка, прекомерна слабост към пилета и навика да задоволява тази си слабост гратис, с което се обяснява и прякорът, прикачен му от неговите приятели скитници.

Лекарите са единомисленици, че не е здравословно по време на ядене да се приемат течности. Ала кръчмарската хигиена постановява обратното. Пилето беше пропуснал да си поръча пиене към яденето. Кръчмарят заобиколи тезгяха, хвана за ухото с лимоноизстисквача непредвидливия клиент, закара го до вратата и го изрита на улицата.

Това помогна на Пилето да си даде сметка, че наближава зима. Нощта беше студена; звездите светеха с немилостив блясък; народът бързаше по улиците в два себични, блъскащи се потока. Мъжете бяха намъкнали балтоните и Пилето знаеше с точност до стотни колко потрудно е да се измъкнат сега десетцентови монети от тези дълбоко скрити джобове на жилетките. Дошло бе време за неговото редовно годишно преселение на юг.

Едно пет-шест годишно момченце се беше спряло пред сладкарницата и гледаше с жадни очи витрината. В едната си ръчица държеше празно шишенце; в другата стискаше здраво нещо плоско, кръгло, назъбено и лъскаво по края. Всичко това предлагаше поле за действие, отговарящо на способностите и решителността на Пилето. След като огледа от край до край хоризонта, за да се увери, че наоколо не кръстосва някоя полицейска канонерка, той акостира много хитро

до жертвата си. Момченцето, което домашните отдавна бяха научили да се отнася крайно подозрително към всякакви алтруистични предложения, прие студено първите опити за сближение.

Тогава Пилето разбра, че трябва да прибегне до един от онези отчаяни, късаци нервите ходове, които съдбата изисква от човека, решил да спечели нейното благоволение. Капиталът му възлизаше на пет цента и той се принуждаваше да го рискува целия заради възможността да спечели това, което пълничката ръка на детето стискаше така здраво. Една много опасна лотария, Пилето си даваше сметка за това. Но той трябваше да постигне целта си посредством стратегия, защото дори само мисълта да ограби дете насила го хвърляше в ужас. Веднъж, гонен от глад, той беше превзел с пристъп шише кашица — собственост на властелина на една детска количка. Разяреното пеленаче така бързо отвори уста и натисна ревозадвижващия бутон, че незабавно пристигнаха подкрепления и Пилето биде окошарен за един месец. Оттогава, по собствените му думи, имаше „шубе от дечурлига“.

Той хитро започна да разпитва момченцето какви сладки неща обича и лека-полека измъкна необходимите му сведения. Мама го пратила да купи в шишенцето камфоров спирт за десет цента; казала му да стиска здраво долара в ръка! Не бивало да се заплесва по улицата и да разговаря с когото и да било; трябвало да помоли аптекаря да му завие в книжка рестото и да го пъкне в джоба на панталонките му. Разбира се, че има джобове — не един, а два! А най-много обичал крем-шоколад.

Пилето влезе в сладкарницата и се превърна в дързък борсов спекулант. Той вложи целия си капитал в акциите на Б.О.Н.Б.О.Н. само за да си разчисти пътя към следващата, по-рискована операция.

Той даде бонбоните на детето и констатира със задоволство, че между двамата е установено доверие. След това вече не беше трудно да поеме ръководството на експедицията, да хване капиталовложението си за ръчица и да го заведе до хубавата аптека малко по-надолу. Там, с вид на баща, Пилето подаде долара и каза какво лекарство иска, а през това време момченцето дъвчеше бонбона си, доволно, че е освободено от отговорната задача. После щастливият капиталовложител пребърка джобовете си, намери едно копче от балтон — това беше целият му зимен чеиз, — зави го внимателно и

мушна псевдорестото в джоба на доверчивото дете. След като насочи хлапето към къщи и го потупа най-приятелски по гърба — защото Пилето имаше меко сърце като сърцата на своите пернати едноименници, — спекулантът напусна борсата с печалба от 1700 процента.

Два часа по-късно един локомотив потегли от гарата на път за Тексас, влачейки след себе си върволица от празни вагони. В един от тези конски вагони, заровен в талаща, се изтягаше спокойно Пилето. До гнездото му имаше бутилка много долнокачествено уиски и книжна кесия с хляб и сирене. Господин Ръгълз заминаваше с частния си вагон на юг, за да прекара там зимата.

Цяла седмица този вагон го търкаляха на юг, лашкаха го, спираха го, манипулираха с него, както се полага на подвижен железопътен състав, но Пилето се беше вкопчал здраво в него и излизаше само когато ставаше нужда да задоволи глада и жаждата си. Той знаеше, че вагонът трябва да стигне до прочутия с говедата си край, а Сан Антонио, сърцето на този край, бе неговата цел. Климатът там беше здравословен и мек, хората — отстъпчиви и дълготърпеливи. Кръчмарите там нямаше да го изритват. Яде ли прекалено дълго или прекалено често на едно място, те ще го ругаят, но само ей така — по силата на навика, без да се горещят. Те псуваха крайно провлечено и рядко скъпяха речника си, който беше толкова богат, че неведнъж Пилето бе изяждал цяло ядене, докато го наругаят докрай. Времето там беше винаги като пролет. Колко приятно бе да се шляеш вечер по площадите, огласяни от музика и весела глъч. С изключение на редките случаи, когато ставаше хладно, човек можеше да спи и без покрив, ако покривът проявяваше негостоприемство.

При Тексаркана прехвърлиха вагона му на линията, водеща на изток. После той се залангърка пак на юг, докато най-после пропълзя по моста над Колорадо при Остин и се насочи право като стрела към Сан Антонио. Когато товарният влак спря в този град, Пилето спеше дълбоко. След десет минути влакът пое отново към Лърейдоу — крайната гара. Тези празни конски вагони трябваше да бъдат оставени на различни места по линията, откъдето фермерите товареха стоките си.

Когато Пилето се събуди, вагонът му беше спрял. Той надзърна през пролуките и видя, че неговият вагон с още три други е оставен на

глуха линия сред една дива пустош. От едната страна на линията имаше стърга с корито за водопой. Железопътната линия разсичаше обширна и тъмна като океан прерия, сред която Пилето с неговия безполезен вече вагон бе захвърлен така далеч от света, както Робинзон с лодката на острова.

Близо до релсите се белееше стълб. Пилето се приближи и прочете надписа горе: „Сан Антонио — 90 м“. Лърейдоу беше почти на същото разстояние в обратна посока, на юг. Значи, близо сто мили го разделяха от най-близкото населено място. В тайнственото море около него завиха койоти. Пилето се почувствува безкрайно самотен. Той беше живял в Бостън без образование, в Чикаго без самоувереност, във Филаделфия без покрив, в Ню Йорк без подтик и в Питсбърг без пиене и въпреки това никога не бе се чувствувал така самотен, както сега.

Изведнъж в напрегнатата тишина се чу конско цвилене. Звукът идваше откъм изток и Пилето започна боязливо проверка в тази посока. Той пристъпяше внимателно по килима от къдрава мескитова трева, защото се страхуваше от всяко нещо, което би могло да изскочи от тази пустош — змии, плъхове, разбойници, стоножки, миражи, каубои, фанданго, тарантули, тамале — нали беше чел за тези неща във вестникарските разкази. След като заобиколи гъстак кактуси, вдигнали високо невероятните си, страшни глави, той се закова, разтреперан от страх, защото нещо изпръхтя и хукна с гръм и трясък — конят, не помалко уплашен, избяга на петдесетина крачки и продължи да си пасе. Но това беше единствената живина в тази пустиня, от която Пилето не се боеше. Беше израсъл във ферма, беше се разправял с коне, беше ги разбирал и умееше да язди.

С благи думи той тръгна бавно след животното, което очевидно се беше успокоило след уплахата, и хвана края на въжето му, което се влачеше след него по тревата. Само за минута успя да направи от въжето юзда от типа на мексиканския *борсал*. А миг след това се метна на коня и се понесе в чудесен галоп, оставяйки животното само да си избира посоката. „Все ще ме отведе някъде“ — рече си Пилето.

Този волен галоп по огряната от луната прерия би доставил истинско удоволствие дори на Пилето, който ненавиждаше физическото напрежение, но сега той нямаше настроение да му се порадва. Болеше

го глава, измъчваше го жажда, а и това „някъде“, към което го водеше неговата щастлива находка, го плашеше с неизвестността си.

По едно време Пилето забеляза, че конят се движи в строго определена посока. Където прерията се простираше равна, той галопираше на изток — право като стрела. Отклонеше ли го някоя могила, суходол или бодлив гъсталак, след това животното пак хващаше основната посока, водено от безпогрешния си инстинкт. Накрая, при едно малко възвишение, то изведнъж мина на раван. На хвърлей камък се виждаше горичка от ананаси; пред нея *хакал* — както ги строят мексиканците; едно-единствено помещение от набити нагъсто колове, измазани с кал, покрито с трева или камъш. Опитно око би определило това като малко овцевъдно ранчо.

Луната огряваше близката кошара, в която равната земя бе превърната в прах от краката на овцете. Навсякъде се виждаха безразборно разхвърляни принадлежности — въжа, юзди, седла, овчи кожи и какво ли не още. Бурето за вода лежеше в края на конската каруца до вратата на къщата. Хамутите събираха роса, метнати как да е на ока на каруцата.

Пилето слезе от коня и го върза за едно дърво. Провикна се няколко пъти, но никой не се обади. Вратата на къщата зееше и той влезе предпазливо. Беше достатъчно светло, за да види, че вътре няма никой. Той драсна клечка кибрит и запали лампата на масата. Тук очевидно живееше неженен овчар, който се задоволяваше само с най-необходимото в живота. Пилето взе да тършува внимателно, докато намери нещо, за което почти не беше се надявал — глинена кана, в която бе останал четвърт кварт от неговото съкровено желание.

След половин час Пилето, наперен като петел за бой, излезе от къщата с несигурни крачки. Беше сменил дрипите си с дрехите на отсъстващия фермер. Те бяха от грубо, кафяво ленено платно; горната дреха наподобяваше болеро, доста спретнато и стегнато. На краката си беше намъкнал ботуши с шпори, които дрънчаха при всяка негова неуверена крачка. На пристегнатия около кръста пълен патрондаш висяха два кобура с по един барабанлия в тях.

Търсейки друга плячка, той намери одеяла, седло и юзда, с които украси своя кон-вихрогон. После го възседна отново и бързо се отдалечи, като си засвири високо някаква песен, чиято мелодия не можеше да се разбере.

Бандата на Бъд Кинг — разбойници, злосторници, конекрадци и грабители на добитък — се беше разположила в едно тайно място на брега на Фрио. Макар грабежите по граничния район да не бяха по-дръзки от обикновено, около тях сега се вдигаше повече шум и кавалерийската рота на капитан Кини беше получила заповед да вземе необходимите мерки. Ето защо Бъд Кинг, който беше мъдър пълководец, вместо да оставя пресни дири за пазителите на закона, както искаха неговите хора, се бе оттеглил временно в тази бодлива цитадела — долината на Фрио.

Но благоразумният му ход, който не беше несъвместим с добре известната смелост на Бъд, предизвика разногласия сред бандитите. Докато се криеха така безславно в гъсталаците, те обсъждаха — тъй да се каже, при закрити врати — въпроса дали Бъд Кинг е годен да им бъде водач. Никога досега умението и способностите на Кинг не бяха подлагани на критика; и все пак славата му избледняваше (а такава е съдбата на всяка слава) пред светлината на една нова звезда. Настроенията в бандата изкристализираха в мнението, че Черния орел ще може да ги води с по-голяма чест и блясък и с повече изгода за тях.

Въпросният Черен орел — с подзаглавие „Ужаса на границата“ — се беше присъединил към бандата преди около три месеца.

Една вечер, когато те се бяха разположили край кладенеца Сан Мигел, един самотен конник се втурна в лагера, яхнал съответния огненицащ кон. Новодошлият представляваше зловеща и съсипателна гледка. Клюнообразен, хищно закривен нос стърчеше пред гъстите, настръхнали, синьочерни бакенбарди. Дълбоко хлътналите му очи святаха свирепост. Той беше с шпори, сомбреро, ботуши, накичен с револвери, доволно пиан и очевидно не се боеше от нищо. Малцина в този край, гдето всички води се изливат в Рио Гранде, биха дръзнали да нахлуят така в лагера на Бъд Кинг. Но тази злокобна птица врхлетя без страх върху тях и поиска да яде.

Гостоприемството в прерията не познава граници. Дори да срещнеш най-големия си враг, първо трябва да го нахраниш, а после да го убиеш. Първо трябва да изпразниш в него торбата с провизии, а после оловото си. И тъй на странника, чиито намерения никой не знаеше, бе дадено богато и пребогато угощение.

Приказлива птица се оказа той, разправяше какви ли не чудесии и приключения и речникът му, макар не винаги разбираем, беше много

цветист. За хората на Бъд Кинг, които рядко срещаха нови типове, той беше просто сензация. Те го зяпаха в устата, прехласнати от неговите суетни хвалби, от странния му, пиперлив език, от безцеремонния му близък досег с живота, света и далечните краища и от разточителната откровеност, с която предаваше своите мисли и чувства.

За госта бандата престъпници, изглежда, си беше само сбирщина недодялани селяци, от които той искаше „да изръси кльопачка“ — по същия начин той би разказал своите истории пред задната врата на някоя ферма, за да си изпроси ядене. Но, откровено казано, неговото невежество имаше известно оправдание, защото „злодеят“ от дълбокия Юг не стига до крайности. Човек с право можеше да вземе тези разбойници за група мирни селяни, събрали се да хапнат риба или да берат орехи. Те бяха кротки, тихи, отпуснати, облечени съвсем обикновено. Видът на ни един от тях не отговаряше на черната слава, която си бяха спечелили.

Два дни гощаваха те лъскавия странник. После, по общо съгласие, го поканиха да се присъедини към бандата. Той се съгласи и при приемането му се представи с невероятното име „капитан Монтресор“. Бандата веднага отхвърли това име и го замени със „Свинята“ — като похвала за неговата страшна и ненаситна лакомия.

Така тексаската граница прие най-импозантния разбойник, който някога е яздил из нейните зелени дъбрави.

През следващите три месеца Бъд Кинг водеше деловата дейност както обикновено — избягваше срещи с представителите на закона и се задоволяваше с умерени печалби. Бандата подгони от пасбищата няколко много хубави сбирки коне и два-три наниза породисти говеда, прехвърли ги успешно през Рио Гранде и ги продаде доста изгодно. Често пъти бандата нахълтваше в малки села и мексикански поселища и всявайки ужас сред жителите, плякосваше необходимите ѝ провизии и боеприпаси. Именно при тези безкръвни нашествия свирепият вид и страшният глас на Свинята му спечелиха такава широка и голяма слава, каквато тези тихогласи и тъжнолики окаяници цял живот нямаше да спечелят.

Мексиканците — тях много ги бива в номенклатурата — първо го нарекоха Черния орел и започнаха да плашат малките с приказки за страшния разбойник, който отвличал деца с големия си клюн. Скоро това прозвище се разшири и Черния орел. Ужаса на границата, стана

виден фактор в раздутите вестникарски съобщения и в клюките по фермите.

Областта от Нуесе до Рио Гранде беше дива, но плодородна равнина, осеяна с овцевъдни и говедовъдни ферми. Пасища — колкото щещ; население — малко; законът беше само мъртва буква и пиратите почти не срещаха съпротива, докато Свинята не им направи ненужна реклама със своя параден блясък. Тогава кавалеристите на Кини се насочиха към тези места и Бъд Кинг разбра, че това означава или жестока и неочаквана война, или временно оттегляне. След като прецени, че не е нужно да рискува, той прибра бандата в една почти недостъпна местност на брега на Фрио. Това доведе, както вече казахме, до недоволство сред членовете и те вече замисляха да му поискат сметка и да го заменят с Черния орел. Бъд Кинг усещаше тези настроения и веднъж повика настрана доверения си помощник Кактърс Теплър, да обсъди с него положението.

— Щом момчетата не са доволни от мене, аз съм готов да се чупя — каза Бъд. — Те пискат срещу моето ръководство. Особено щото реших да се спотаиме в гъсталаците, докато Сан Кини ни дебне. Аз ги отървавам от куршума или от дранголника, а те мърморят и разправят, че не ме бивало вече.

— Не е точно така — обясни Кактърс, — ами просто са пощурели по Свинята. Ще им се тия бакенбарди и тоя негов нос да цепят пред колоната.

— Свинята е странна капия — заяви Бъд замислен. — Още не съм виждал двукопитно като него. Има глас като бурия и се мята на коня от всяко положение. Но още не е помирисал барут. Забележи, Кактърс, не ни се е случвало да пукаме, откак той дойде при нас. Него си го бива да плаши децата на мексиканците или да опразни някой дюкян на пътя. Той е най-страшният разбойник и пират, ако става дума за мидени консерви и сирене, но как ли ще глътне една битка? Срещал съм аз някои господа, ще кажеш, умират да се вдигне пушилка, ама щом им замирише на барут, хваща ги стомашно разстройство.

— И той ги разтяга едни — в какви каши бил попадал и какво ли не — каза Кактърс. — Разправя, че много свят бил видял и много бил препатил.

— Знам ли аз? — отвърна Бъд с красноречивия израз на недоверие, употребяван от краварите.

Този разговор се състоя една вечер в лагера, докато останалите членове на бандата — осем на брой — се излежавала край огъня и ядяха бавно вечерята си. Когато Бъд и Кактър прекратиха разговора, те чува страшния глас на Свинята, който както обикновено четеше проповеди на останалите и по този начин се мъчеше да обуздае своя неутолим глад.

— Какъв смисъл има — казваше той — да гоним със стотици мили някакви си кравички и кончета? Каква ни е авантата? Да препускаме из тези шумаци и трънаци и да ни мъчи такава жажда, че цяла пивоварна не може да я утоли, а и да се наядеме като хората, не можем! Аха! Да ви кажа ли какво щях да направя, ако аз държах, юздите на тази банда? Щях да оплячкосам някой влак. Ще спра експреса и ще се напълня със сухи доларчета. А вие търчите да гоните вятъра! Омръзнахте ми! Писна ми вече от тази евтина краварска игра.

Малко по-късно при Бъд се яви делегация. Като пристъпяха от крак на крак и дъвчеха мескитови стръкове, момчетата подхванаха отдалеч работата, защото никак не им се щеше да го обидят. Но Бъд разбра за какво са дошли и ги улесни. Повече риск и по-големи печалби — това искаха те.

Подхвърлената от Свинята идея да оберат влак беше разпалила въображението им и бе засилила възхищението от дързостта и смелостта на подбудителя. Тези чергари бяха толкова простовати, безхитростни и закостенели, че знаеха само едно — да задигат жива стока и сегиз-тогиз да убият някой, който се осмели да им попречи, — но никога не бе им идвало на ум да извършат нещо друго.

Бъд „излезе талант“ и се съгласи да заеме подчинено положение в шайката, докато Черния орел бъде изпробван за главатар.

След като много пъти се съвещаваха, проучваха разписанието на влаковете и се запознаваха с топографията на местността, най-после определиха времето и мястото за осъществяване на новото начинание. По това време имаше глад за фураж в Мексико и глад за добитък в някои от краищата на Съединените щати, тъй че търговията между тях беше много оживена. Сума пари се пренасяха по железниците, които свързват двете републики. Бандитите се разбраха, че най-подходящото място за замисления обир е Ъспайна, малък кантон на четиридесетина мили северно от Лърейдоу. Влакът спираше там само за една минута;

местността наоколо бе дива и ненаселена; в кантона живееше само кантонерът.

Бандата на Черния орел потегли натам през нощта. Когато стигнаха до Ъспайна, оставиха конете да си почиват цял ден в една горичка на две-три мили от кантона.

Влакът трябваше да пристигне в десет и половина вечерта. Ще го оберат и призори на другия ден вече ще са прехвърлили мексиканската граница.

Справедливостта изисква да кажем, че Черния орел не трепваше пред почетната и отговорна задача, която му бяха поверили. Той разпредели с усет хората си и на всеки обясни внимателно какви са му задълженията. От всяка страна на линията щяха да залегнат по четирима души, скрити в храсталаците. Роджърз Клепоухия трябваше да се справи с кантонера, а Бронко Чарли — да пази конете и да ги държи в готовност. На мястото, където бяха предвидили, че ще спре локомотивът, от едната страна щеше да залегне Бъд Кинг, а от другата — Черния орел. Двамата трябваше да смъкнат под дулото на револверите машиниста и огняря и да минат назад. Тогава вече задачата им беше да ограбят пощенския вагон и да офейкат. Никой не биваше да мърда от мястото си, преди Черния орел да е дал сигнал с револвера. Планът беше съвършен.

Десет минути преди пристигането на влака всички бяха на местата си, добре скрити в гъстите шубраци, които растяха досами линията. Нощта беше тъмна и от гонещите се по небето облаци ръмеше ситен дъждец. Черния орел се беше свил зад един храст на пет-шест крачки от линията. На кръста му висяха двата револвера. От време на време той вадеше от джоба си черно шише и го надигаше.

Някъде далеч по линията проблесна звезда, която не след дълго се превърна във фар — фарът на приближаващия влак, който гърмеше все по-силно и по-силно. Машината врхлетя скритите в засада разбойници с огън и рев — като някое отмъстително чудовище, дошло да даде всекиму заслуженото. Черния орел се залепи за земята. Въпреки всички предвиждания машината не спря между него и Бъд Кинг, а ги подмина с цели четиридесет ярда.

Главатарят на бандитите, скочи на крака и взе да наднича иззад храстите. Хората му се спотайваха неподвижни и чакаха неговия сигнал. Точно пред Черния орел имаше нещо, което привлече

вниманието му. Излизаше, че това не е нормален пътнически влак, а смесена композиция. Пред себе си той виждаше закрит товарен вагон, чиято врата, кой знае как, беше оставена открехната. Черния орел се приближи до вагона и отвори вратата още повече. Лъхна го мирис — влажен, застоял, познат, плесенясал, замайващ, любим мирис, който разрови стари спомени за щастливи дни и пътешествия. Черния орел вдишваше този омаен дъх, тъй както завърналият се скиталец вдишва аромата на розата, която се вие пред бащината му къща. Обзе го носталгия. Той пхна ръка във вагона. Талаш — сух, подвижен, къдрав, мек, съблазнителен талаш, покриваше пода. Ситният дъждец се беше превърнал в силен, студен дъжд.

Камбаната на влака иззвъня. Главатарят на разбойниците разкопча колана си и го хвърли на земята с все револверите. След това дойде ред на шпорите и широкото сомбреро. Черния орел сменяше перушината си. Влакът потегли изведнъж. Бившият Ужас на границата се метна в товарния вагон и затвори вратата. Изтегнал се царски в талаша, притиснал черната бутилка до гърдите си, притворил очи, с наивна, щастлива усмивка на страшното си лице, Ръгълз Пилето поемаше обратния път.

Необезпокояван от никого, влакът се изтегляше от Ъспайна, а опасните разбойници лежаха неподвижни и чакаха сигнала за нападение. Когато машината ускори ход и гъстите, черни шубраци засвистяха от двете страни, пазачът на пощенския вагон запали лулата си, погледна през прозореца и каза смутен:

— Бива си го това място — само за обир!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.